

KRALJEVA UREDBA O SPREMEMBI KRALJEVE UREDBE ŠT. 760/2021 Z DNE 31. AVGUSTA 2021 O ODOBREDITVI STANDARDOV KAKOVOSTI OLJČNEGA OLJA IN OLJA IZ OLJČNIH TROPIN (različica 24/3/26)

S kraljevo uredbo št. 760/2021 z dne 31. avgusta o odobritvi standarda kakovosti oljčnega olja in olja iz oljčnih tropin je bil v Španiji prvič določen poseben standard kakovosti za oljčna olja in olja iz oljčnih tropin, ki je ločen od splošnih predpisov, ki se uporabljajo za druga rastlinska olja. Ta odločitev je pomenila pomemben korak naprej za strateški sektor v naši državi, ki je vodilna svetovna proizvajalka in izvoznica oljčnega olja ter se odlikuje po visoki gospodarski, družbeni in trgovinski vrednosti ter nenehno rastočem povpraševanju.

Eden najbolj inovativnih elementov te kraljeve uredbe je bilo izvajanje standardiziranega in obveznega sistema sledljivosti za vse gospodarske subjekte. Ta sistem je bil zasnovan tako, da omogoča enostavno sledenje izdelkov v vseh fazah proizvodnje, prevoza in trženja, s čimer se zagotavlja pravilna identifikacija olj in njihova pristnost. Poleg tega je bilo v uredbi določeno, da mora biti vsem prevozom olja priložena spremna dokumentacija in da je treba v primeru pošiljk v razsutem stanju o takih prevozi vnaprej obvestiti računalniški sistem, ki ga je vzpostavilo ministrstvo za kmetijstvo, ribištvo in prehrano. Ta sklop obveznosti je bil vključen tudi v poseben nacionalni načrt za nadzor sledljivosti, namenjen krepitvi preglednosti ter zaupanja potrošnikov in trga.

Ti ukrepi so pomenili brezprecedenčen mejnik v ureditvi španskega sektorja oljčnega olja in so bili sprejeti kot pomemben korak naprej pri zagotavljanju izjemne kakovosti oljčnega olja, ki je simbolični element naše kmetijsko-živilsko-prehranske proizvodnje ter mednarodne prepoznavnosti blagovne znamke Španija.

Pet let po začetku veljavnosti so izkušnje, pridobljene pri praktičnem izvajanju uredbe, pokazale, da je treba uvesti nekatere spremembe, da bi izboljšali sledljivost, zagotovili večjo natančnost podatkov, ki so na voljo pristojnim organom, in s tem okrepili jamstvo za vrhunsko kakovost španskih oljčnih olj ter njihov konkurenčni položaj na mednarodnih trgih.

Med spremembami, vključenimi v to kraljevo uredbo, je najprej vključena nova opredelitev pojma „končni prejemnik blaga“, da bi se odpravile težave, ki so bile ugotovljene pri upravljanju uvoza iz tretjih držav. Nova opredelitev bo omogočila jasnejšo opredelitev odgovornega gospodarskega subjekta, s čimer se bo izboljšala sledljivost teh premikov.

Drugič, uvaja obveznost obvestitve sistema, ko je prevoz oljčnega olja zaključen. Upravna praksa je pokazala, da brez takšne potrditve v sistemu ostane odprtih veliko transakcij, za katere ni nobenega dokaza o dejanski

dostavi, kar pristojnim organom otežuje njihovo spremljanje in zmanjšuje zanesljivost zabeleženih podatkov.

Tretjič, okrepljen je dokumentacijski sistem, vzpostavljen leta 2021 v zvezi s prevozom oljčnih olj v razsutem stanju in olj iz oljčnih tropin. Čeprav je bila s kraljevo uredbo št. 760/2021 z dne 31. avgusta 2021 že uvedena obveznost, da se tem prevozom priloži analitični bilten ali podoben dokument, je s to spremembo dodana zahteva, da se ti dokumenti ob priglasitvi vključijo v računalniški sistem. Poleg tega lahko pristojni organi, kadar gospodarski subjekt namesto obvestila predloži enakovreden dokument, to dejstvo upoštevajo kot merilo pri svoji analizi tveganja, zlasti pri pripravi načrtov nadzora.

Vsebina te kraljeve uredbe izpolnjuje načela iz člena 129 zakona št. 39/2015 z dne 1. oktobra 2015 o splošnih upravnih postopkih v javni upravi. Tako je ta uredba v skladu z načeloma nujnosti in učinkovitosti utemeljena s potrebo po posodobitvi predpisov na področju oljčnega olja in olja iz oljčnih tropin, pri čemer je natančnejša opredelitev zahtev glede sledljivosti najprimernejši način za doseganje zastavljenih ciljev. Pri oblikovanju predpisov in omejevanju upravnih obremenitev na najmanjšo možno mero, potrebno za doseganje zastavljenih ciljev, so bila upoštevana tudi načela učinkovitosti in sorazmernosti. V skladu z načelom preglednosti je bilo med pripravo te določbe poleg postopka javnega posvetovanja opravljeno posvetovanje z avtonomnimi skupnostmi ter predstavniki zadevnih sektorjev in potrošnikov, Medministrska komisija za uredbo o živilih pa je izdala obvezno poročilo. Končno, ta kraljeva uredba je v skladu z načelom pravne varnosti, saj je skladna s preostalim veljavnim pravnim sistemom in daje gospodarskim subjektom na voljo potrebna prehodna obdobja za prilagoditev standardu.

V postopku priprave te kraljeve uredbe so bila opravljena posvetovanja z reprezentativnimi subjekti sektorja, avtonomnimi skupnostmi in medresorsko komisijo za uredbo o živilih. Predlog je bil predložen v okviru postopka obveščanja, določenega v Direktivi (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. septembra 2015 o določitvi postopka za posredovanje informacij na področju tehničnih predpisov in pravil o storitvah informacijske družbe, in v kraljevi uredbi 1337/1999 z dne 31. julija, ki ureja predložitev informacij o tehničnih standardih in predpisih ter predpisih v zvezi s storitvami informacijske družbe, ter predložen Svetovni trgovinski organizaciji (STO) za namene obvestila v skladu s Sporazumom o tehničnih ovirah v trgovini.

Ta kraljeva uredba je sprejeta v okviru člena 149.1.13 Španske ustave, ki daje državi izključno pristojnost glede osnovnih pravil in usklajevanja splošnega gospodarskega načrtovanja.

Podobno, zakon 28/2015 z dne 30. julija o varstvu kakovosti živil določa pravno podlago za varstvo kakovosti živil in osnovne predpise na tem področju. V svoji četrti končni določbi pooblašča vlado za odobritev standardov kakovosti za živilske proizvode. Ti standardi zagotavljajo in ohranjajo kakovost proizvodov, ki

se ponujajo na trgu, saj njihova opredelitev in kategorizacija potrošnikom olajšujeta izbiro, saj jim omogočata, da primerjajo in izberejo tisto, ki najbolj ustreza njihovem okusu ali potrebam.

Zato se na predlog ministra za kmetijstvo, ribištvo in prehrano, ministra za industrijo in turizem ter ministra za socialne zadeve, varstvo potrošnikov in Agendo 2030 v dogovoru z Državnim svetom in po posvetovanju s Svetom ministrov na seji dne [...],

ODREJA NASLEDNJE:

Edini člen. *Sprememba kraljeve uredbe št. 760/2021 z dne 31. avgusta 2021 o odobritvi standardov kakovosti oljčnega olja in olja iz oljčnih tropin.*

Kraljeva uredba 760/2021 z dne 31. avgusta o odobritvi standardov kakovosti oljčnega olja in olja iz oljčnih tropin se spremeni:

Prvič. V oddelek 2 člena 3 se doda nova točka n:

„(n) Končni prejemnik blaga: fizična ali pravna oseba, ki ima zmogljivosti v sektorju oljčnega olja v Španiji in je s katerim koli pravnim nazivom navedena kot odgovorna za vnos olja na nacionalno ozemlje ter je registrirana v računalniško podprtem sistemu iz oddelka 2 člena 4.“

Drugič. V členu 4 se doda nov oddelek 2(a):

„2(a) Pri prevozu oljčnega olja in olja iz oljčnih tropin v razsutem stanju bo obvezno, da ob prevzemu v namembnem obratu novi imetnik blaga potrdi prejem blaga v računalniškem sistemu iz oddelka 2 ter se strinja s podatki, ki so bili predhodno sporočeni v skladu s Prilogo II, ter z analitičnim poročilom ali podobnim dokumentom, ki ga je podpisal pošiljatelj olja in ki potrjuje njegovo klasifikacijo, ne da bi to pomenilo sprejetje njegove materialne ali pravne skladnosti. Poročilo o analizi ali podoben dokument, ki ga podpiše gospodarski subjekt, ki poseduje blago, bo veljaven v času potrditve v sistemu kot dokument, ki dokazuje razvrstitev olja, ki jo je dodelil pošiljatelj. Pri prevozu oljčnega olja ali olja iz oljčnih tropin v razsutem stanju, namenjenega tretjim državam ali drugim državam članicam, ter za industrije, ki ne sodijo v sektor oljčnega olja in olja iz oljčnih tropin, je za obvestitev sistema odgovoren imetnik oljčnega olja in olja iz oljčnih tropin v trenutku odpreme.“

Tretjič. Oddelek 3 člena 4 se glasi:

„3. Pri prevozu oljčnih olj in olj iz oljčnih tropin, ne glede na to, ali so v razsutem stanju ali ne, mora biti blagu vedno priložen dokument, ki vsebuje vsaj podatke, zbrane v Prilogi II k tej kraljevi uredbi, in v katerem je nedvoumno navedeno ime ustreznega proizvoda v skladu z veljavnimi predpisi.

Poleg tega mora biti blago pri prevozu v razsutem stanju opremljeno s podpisanim poročilom o analizi ali podobnim dokumentom, ki potrjuje razvrstitev oljčnega olja ali olja iz oljčnih tropin, navedenega v prevoznih listini. Poročilo o analizi ali podoben dokument mora biti vključen v računalniško podprt sistem iz oddelka 2. Če registrirani dokument ni poročilo o analizi, lahko pristojni organi to dejstvo upoštevajo kot merilo za ocenjevanje v okviru analize tveganja pri pripravi ustreznih nadzornih načrtov.

V primeru prevoza blaga v razsutem stanju računalniški sistem iz odstavka 2 ustvari prevozno listino.

Gospodarski subjekt, odgovoren za nošenje spremnega dokumenta iz tega oddelka, je:

- a) imetnik oljčnega olja in olja iz oljčnih tropin ob odpremi;
- b) v primeru prevoza oljčnega olja ali olj iz oljčnih tropin iz tretjih držav ali drugih držav članic, končni prejemnik blaga.“

Prva končna določba. *Sodna pristojnost.*

Ta kraljeva uredba je izdana v skladu z določbami v členu 149.1.13 Španske ustave, ki državi pripisuje pristojnost v zadevah osnov in usklajevanja splošnega načrtovanja gospodarske dejavnosti.

Druga končna določba. *Začetek veljavnosti.*

Ta kraljeva uredba začne veljati 1. oktobra 2026.

Izdano v Madridu, dne [...] 2026

FELIPE R.

Minister za predsedstvo, pravosodje in odnose z zakonodajno skupščino
FÉLIX BOLAÑOS GARCÍA